

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ
ΟΡΟΣΗΜΟ
ΙΑΤΡΙΚΟ - ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ - ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ

Εξετάσεις 2015

Έκφραση – Έκθεση

Η αδέκαστη Ιστορία

Αντιμετωπίζοντας κάποιο σύγχρονο ιστορικό γεγονός με αμηχανία και μη θέλοντας να ριψοκινδυνεύσουμε την κρίση μας, καταφεύγουμε στην τυπική έκφραση: «Αυτό θα το κρίνει η αδέκαστη Ιστορία». Τι σημαίνει μια τέτοια έκφραση δεν το θεωρούμε απαραίτητο να το διευκρινίσουμε, σαν να είναι κάτι αυτονόητο. Ίσως και εμείς, που τη διατυπώνουμε, και οι άλλοι, που μάς ακούν ή μάς διαβάζουν, να έχουμε στο νου μας πως αυτό που ονομάζουμε Ιστορία –με κεφαλαίο το γιώτα- αποτελεί μια υπέρτατη, μεταφυσική σχεδόν, έννοια που κατορθώνει να κρίνει αλάθητα και αμερόληπτα όσα οι άνθρωποι είτε ως άτομα είτε ως κοινωνικά σύνολα έπραξαν σε μια περασμένη εποχή.

Ξέρουμε **βέβαια** πως ό,τι αποκαλούμε Ιστορία ως καταγραφή και αξιολόγηση περασμένων γεγονότων αποτελεί και αυτή ανθρώπινο δημιούργημα, αφού άνθρωποι είναι εκείνοι που τη γράφουν και την παραδίδουν. Ωστε από μια άποψη και η Ιστορία είναι και αυτή ένα ακόμη ανθρώπινο γεγονός, το οποίο επομένως κάποτε θα ενταχθεί με τη σειρά του στην ανθρώπινη Ιστορία, η οποία θα το κρίνει και θα το αξιολογήσει. Όμως αυτό σημαίνει πως ό,τι ονομάζουμε Ιστορία δεν μπορεί να έχει μια μεταφυσική έννοια, που βρίσκεται πέραν και υπεράνω της ανθρώπινης κρίσης, άρα υπόκειται στις αδυναμίες της και τη σχετικότητα της. **Ωστόσο** πιστεύουμε πως, όσο απομακρυνόμαστε από τα γεγονότα, οι ιστορικοί και η Ιστορία την οποία συνθέτουν, γίνονται περισσότερο αντικειμενικοί και αδέκαστοι, **αφού** δεν υπάρχουν πια οι παράγοντες εκείνοι που θα μπορούσαν να τους επηρεάσουν άμεσα την κρίση τους.

Πιστεύουμε επίσης ότι ο ιστορικός κατορθώνει να υπερβεί τις προσωπικές του αντιδράσεις, την οποιαδήποτε μέθεξη, την προβολή των συγχρόνων του αντιλήψεων και με ψυχρή και αντικειμενική κρίση, με την επιστημονική αμεροληψία και ευσυνειδησία, να καταγράψει και να αξιολογήσει τα ιστορικά γεγονότα του παρελθόντος.

Θα μπορούσε όμως και θα έπρεπε να αναρωτηθούμε αν μια τέτοια αντίληψη είναι ορθή ή μήπως αποτελεί ένα ακόμη πλάσμα που απεικονίζει τις προθέσεις μας να πιστέψουμε στις δυνατότητες του ορθού λόγου, της επιστήμης, να υπερβούμε τις αδυναμίες του υποκειμένου μας και να σταθούμε έτσι σε ένα επίπεδο όπου μπορούμε να δούμε ό,τι αποκαλούμε αλήθεια με την κυριολεκτική και συνάμα υπερβατική έννοια του όρου;

Για να περιοριστούμε στη δική μας ιστορία, θα μπορούσαμε να παρακολουθήσουμε τη στάση των σύγχρονων ιστορικών απέναντι στον Δημοσθένη. Όλοι οι Γερμανοί ιστορικοί, **προπάντων** του περασμένου αιώνα, τον καταδικάζουν, γιατί δεν κατάλαβε,

λένε, την ιστορική πραγματικότητα και πολέμησε ουτοπικά τη νέα ιστορική δύναμη που γεννιόταν τότε και που θα δημιουργούσε το νέο κόσμο. Αντίθετα οι Άγγλοι και οι Γάλλοι, θρεμμένοι με την ιδέα της Δημοκρατίας, έβλεπαν στον Αθηναίο ρήτορα τον αγωνιστή των αρχών της ελευθερίας απέναντι σε ένα μονάρχη που τις απειλούσε.

Είναι δύσκολο λοιπόν, αν όχι αδύνατο, να φτάσουμε σε μια ιστορική εκτίμηση αδέκαστη, ακόμη και στην περίπτωση των πιο απομακρυσμένων γεγονότων, ακόμη και αν δεν φαίνεται να υπάρχει οποιαδήποτε σχέση ανάμεσα στον ιστορικό και σε αυτά.

Μανόλης Ανδρόνικος, Το Βήμα, 25/8/1991
[διασκευασμένο κείμενο]

ΘΕΜΑΤΑ

A. Να συντάξετε την περίληψη του κειμένου σε 100-120 λέξεις.

(25 μονάδες.)

B1. Να αναπτύξετε το νόημα της φράσης σε 100 λέξεις: « *Είναι δύσκολο, αν όχι αδύνατο, να φτάσουμε σε μια ιστορική εκτίμηση αδέκαστη.*»

(12 μονάδες)

B2. Ποιον τρόπο πειθούς εντοπίζετε στην δεύτερη παράγραφο του κειμένου; (*Ξέρουμε βέβαια πως ... άμεσα την κρίση τους*). Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

(5 μονάδες)

B3. Να εντοπίσετε δύο τρόπους ανάπτυξης στην προτελευταία παράγραφο του κειμένου (*Για να περιοριστούμε...μονάρχη που τις απειλούσε*). Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

(5 μονάδες)

B4.

α. Να εντοπίσετε στην δεύτερη παράγραφο του κειμένου (*Ξέρουμε βέβαια...άμεσα την κρίση τους*) δύο αναφορικές προτάσεις και να χαρακτηρίσετε το είδος τους. (παραθετικές ή προσδιοριστικές)

(4 μονάδες)

β. Ποια είναι η λειτουργία των λέξεων: *βέβαια,ωστόσο, αφού, προπάντων,* στο κείμενο;

(4 μονάδες)

B5. Να βρείτε από ένα συνώνυμο των υπογραμμισμένων λέξεων του κειμένου: *διευκρινίσουμε,μεταφυσική, αξιολόγηση, μέθεξη, αδέκαστη.*

(5 μονάδες)

Γ. Σε μια ημερίδα που διοργανώθηκε από το Πανεπιστήμιο Αθηνών με θέμα « Η διδασκαλία της ιστορίας – έρευνα και νέες τεχνολογίες», καλείστε να εκφωνήσετε μια ομιλία ως εκπρόσωπος του σχολείου σας. Στην ομιλία σας να αναπτύξετε:

α) Ποια είναι τα προβλήματα που εντοπίζετε στην διδασκαλία της ιστορίας στην σχολική πραγματικότητα;

β) Να παρουσιάσετε ορισμένες δεξιότητες που κρίνετε σκόπιμο να αναπτύσσονται μέσω της διδασκαλίας της ιστορίας ως σχολικού μαθήματος και να προτείνετε τρόπους, ώστε οι μαθητές παράλληλα με την γνώση να αναπτύξουν και αυτές τις δεξιότητες. (500 – 600 λέξεις)

(40 μονάδες)

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A. Περίληψη

Ο συγγραφέας πραγματεύεται το ζήτημα της αντικειμενικής ιστορικής εκτίμησης των γεγονότων του παρελθόντος, υποστηρίζοντας ότι αυτό είναι δύσκολο να επιτευχθεί. Αρχικά επισημαίνει ότι η άποψη πως η ιστορία θα κρίνει κάποιο γεγονός, αντιμετωπίζει αυτό που ορίζουμε ως ιστορία σαν έννοια μεταφυσική που αξιολογεί αλάθητα. Με δεδομένο όμως ότι και η ιστορία αποτελεί δημιούργημα του ανθρώπου προκύπτει ότι και η ίδια θα κριθεί ως ανθρώπινο γεγονός. Παρόλα αυτά λόγω της χρονικής απόστασης των ιστορικών από τα γεγονότα, πολλοί πιστεύουν ότι είναι αμερόληπτοι και υπερβαίνουν την υποκειμενικότητα της προσωπικής τους οπτικής. Ο συγγραφέας αμφιβάλλει για την ορθότητα αυτής της θέσης και θέτει ως παράδειγμα τις αντίθετες απόψεις Ευρωπαίων ιστορικών για τον Δημοσθένη. Καταληκτικά πιστεύει πως είναι σχεδόν ακατόρθωτο να πραγματοποιηθεί μια αντικειμενική θεώρηση και αξιολόγηση των γεγονότων του παρελθόντος.

B1. Είναι δύσκολο αν όχι αδύνατο, να φτάσουμε σε μια ιστορική εκτίμηση αδέκαστη. Αυτό σημαίνει ότι οι προσωπικές μας εμπειρίες οι αποκρυσταλλωμένες απόψεις, αλλά και οι σύγχρονες κάθε φορά συνθήκες παρεμποδίζουν την αμερόληπτη και αντικειμενική ματιά στα γεγονότα του παρελθόντος. Η κοσμοθεωρία του κάθε ατόμου ακόμη και ενός ευσυνείδητου επιστήμονα, αποτελεί εμπόδιο στον σχηματισμό ακέραιης αντίληψης, καθώς η στάση μας απέναντι στην ιστορία διαμορφώνεται και επηρεάζεται από τα στοιχεία του χαρακτήρα μας, από τις προσλαμβάνουσες που έχουμε. Η κρίση και η αξιολόγηση γεγονότων συχνά δεν είναι απαλλαγμένη από προσωπικούς συναισθηματισμούς, αδυναμίες, μονόπλευρες αντιλήψεις και νοοτροπίες. Έτσι είναι δύσκολο να αντιμετωπίσει κάποιος ορθολογικά τα γεγονότα του παρελθόντος.

B2. Στην δεύτερη παράγραφο του κειμένου ο συγγραφέας χρησιμοποιεί ως τρόπο πειθούς την επίκληση στη λογική και αξιοποιεί ως μέσο πειθούς τα επιχειρήματα. Συγκεκριμένα αναπτύσσει συλλογιστικά επιχειρήματα για να πείσει τον δέκτη ότι εφόσον η ιστορία είναι ανθρώπινο δημιούργημα, θα ενταχθεί στα ανθρώπινα γεγονότα, τα οποία κρίνονται, επομένως και η ιστορία με την σειρά της θα αποτελέσει αντικείμενο κριτικής(ό,τι αποκαλούμε Ιστορία ...επομένως ...θα το κρίνει και θα το αξιολογήσει). Έπειτα υποστηρίζει ότι η ιστορία δεν μπορεί να έχει μεταφυσική διάσταση, υπεράνω της ανθρώπινης κρίσης, άρα υπόκειται στις αδυναμίες και την σχετικότητα της. (ό,τι ονομάζουμε Ιστορία ...άρα ...σχετικότητά της)

B3. Η προτελευταία παράγραφος του κειμένου αναπτύσσεται με συνδυασμό μεθόδων. Αναλυτικότερα εντοπίζεται η μέθοδος των παραδειγμάτων, καθώς ο συγγραφέας διευκρινίζει την θέση του ότι η ιστορική εκτίμηση δεν μπορεί να είναι αντικειμενική, παραθέτοντας ως παράδειγμα την κριτική στάση των Γερμανών, Άγγλων και Γάλλων απέναντι στον αρχαίο ρήτορα Δημοσθένη. Επίσης η παράγραφος αναπτύσσεται με την μέθοδο της σύγκρισης-αντίθεσης, καθώς οι Γερμανοί καταδικάζουν τον Δημοσθένη, ενώ οι Άγγλοι και οι Γάλλοι τον αντιμετωπίζουν ως αγωνιστή των αρχών της ελευθερίας. Χρησιμοποιείται και η δηλωτική λέξη αντίθετα.

B4. α. Αναφορική πρόταση: που τη γράφουν και την παραδίδουν. Πρόκειται για δευτερεύουσα προσδιοριστική αναφορική πρόταση καθώς το περιεχόμενό της αποτελεί αναγκαίο συμπλήρωμα για την κατανόηση του όρου αναφοράς, για αυτό δεν χωρίζεται με κόμμα.

Αναφορική πρόταση: που βρίσκεται πέραν και υπεράνω της ανθρώπινης κρίσης. Πρόκειται για δευτερεύουσα παραθετική αναφορική πρόταση καθώς το περιεχόμενό της δεν αποτελεί αναγκαίο συμπλήρωμα για την κατανόηση του όρου αναφοράς, για αυτό χωρίζεται με κόμμα.

[Ενδεικτικά άλλες αναφορικές :το οποίο επομένως κάποτε θα ενταχθεί με τη σειρά του στην ανθρώπινη Ιστορία / η οποία θα το κρίνει και θα το αξιολογήσει / που θα μπορούσαν να τους επηρεάσουν άμεσα την κρίση τους.]

β. Οι διαρθρωτικές αυτές λέξεις ενισχύουν την συνοχή και την συνεκτικότητα του κειμένου, δημιουργώντας νοηματικές σχέσεις. Συγκεκριμένα οι λέξεις δηλώνουν:

βέβαια: βεβαιότητα, *ωστόσο:* αντίθεση- εναντίωση, *αφού:* αιτιολόγηση, *προπάντων :* έμφαση

B5. διευκρινίσουμε = επεξηγήσουμε, διασαφηνίσουμε, αποσαφηνίσουμε
μεταφυσική =υπερβατική, υπεραισθητή

αξιολόγηση = κρίση, εκτίμηση

μέθεξι = συμμετοχή, ταύτιση

αδέκαστη =αμερόληπτη, αντικειμενική, ακέραιη

Γ.Παραγωγή λόγου

[εφόσον πρόκειται για προσχεδιασμένο προφορικό λόγο σε ημερίδα, το ύφος του κειμένου είναι αρκετά τυπικό και επίσημο, με περιορισμένες αποστροφές στο κοινό]

Προσφώνηση

Αγαπητοί σύνεδροι, αγαπητές συμμαθήτριες και συμμαθητές,

Πρόλογος

Με αφορμή την πολύ ενδιαφέρουσα ημερίδα που πραγματοποιεί το Πανεπιστήμιο Αθηνών, δίνεται σε εμάς τους μαθητές η ευκαιρία να εκφράσουμε τις θέσεις μας για ένα σημαντικό ζήτημα που αφορά την ιστορία ως διδασκόμενο μάθημα. Ένα μάθημα που πολλές φορές ταλανίζει τους μαθητές αλλά και τους καθηγητές, καθώς φαντάζει ανούσιο και βαρετό ή αντιμετωπίζεται χρησιμοθηρικά εφόσον μέσω της άκριτης απομνημόνευσης παρέχει υψηλή βαθμολογία στις εξετάσεις. Ωστόσο όλοι συμφωνούν ότι η διδασκαλία της ιστορίας δεν πρέπει να βασίζεται μόνο στο περιεχόμενο, αλλά και στην ανάπτυξη δεξιοτήτων. Ας δούμε όμως πρώτα ποια είναι τα προβλήματα που εντοπίζουμε στην διδακτική πράξη αναφορικά με το μάθημα αυτό.

Κύριο μέρος

α. Ποια είναι τα προβλήματα που εντοπίζετε στην διδασκαλία της ιστορίας στην σχολική πραγματικότητα;

- Το μοντέλο του σύγχρονου σχολείου είναι ασαφές, δεν έχει διασαφηνιστεί δηλαδή τι υπηρεσίες πρέπει να παρέχει, αφού το Λύκειο λειτουργεί ως προθάλαμος της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, καταργείται δηλαδή η παιδαγωγική του αυτοτέλεια και συρρικνώνονται οι στόχοι του.
- Τα σχολικά εγχειρίδια προσφέρουν ένα κυρίαρχο διδακτικό μοντέλο αλλά χαρακτηρίζονται από έλλειψη παιδαγωγικού προσανατολισμού, καθώς είναι γραμμένα με μια εγκυκλοπαιδική πολυσυλλεκτική λογική ή με τη λογική του ειδικού επιστήμονα ο οποίος φοβάται μήπως απομακρυνθεί από την επιστημονική ακρίβεια.

- Τα βιβλία είναι γραμμένα σε μία δύσκολη γλώσσα με πολλές άγνωστες λέξεις, οι πληροφορίες είναι πολλές και ανούσιες με αποτέλεσμα τα παιδιά να μην αποκτούν ιστορικές γνώσεις, ενώ ακόμα και οι πηγές που αξιοποιούνται δεν είναι αποτελεσματικές στο πλαίσιο της σχολικής πραγματικότητας, καθώς δεν αναπτύσσονται δεξιότητες, ενώ καλλιεργείται συστηματικά η αδιαφορία ή και το μίσος για το μάθημα της Ιστορίας.
- Παραμερίζεται η κριτική καλλιέργεια, μηχανοποιείται και τυποποιείται η γνώση. Έτσι ενθαρρύνεται και επιβραβεύεται η στείρα απομνημόνευση και ο άγονος εγκυκλοπαιδισμός, χωρίς ο μαθητής να συνειδητοποιεί την συνέχεια της ανθρώπινης ιστορίας, να έχει σφαιρική εικόνα των συνθηκών της εποχής που εξετάζεται, να αντιλαμβάνεται όσα μαθαίνει και να διδάσκεται από αυτά.
- Το μάθημα της ιστορίας αντιμετωπίζεται ωφελμιστικά και βαθμοθηρικά, αναπτύσσεται έντονος ανταγωνισμός μεταξύ των μαθητών και υποβαθμίζεται η αξία της διερεύνησης και της γνώσης του παρελθόντος.
- Λόγω του εξετασιοκεντρικού χαρακτήρα της εκπαίδευσης δεν υπάρχει διαθέσιμος χρόνος ώστε οι μαθητές να αφομοιώσουν τις γνώσεις, να αναλύσουν ιστορικά ζητήματα, να εκφράσουν απορίες και προβληματισμούς. Αντίθετα η ογκώδης ύλη σε συνδυασμό με την αγωνία των εξετάσεων στερούν από το μαθητή την χαρά της γνώσης, ενώ παράλληλα οι καθηγητές αναγκάζονται να τηρούν σχολαστικά και τυπικά το πρόγραμμα, θυσιάζοντας την συζήτηση ή τον διάλογο με τους μαθητές, την διασταύρωση και την αξιοποίηση των πηγών, στο βωμό των εξετάσεων.
- Τέλος δεν δίνεται βαρύτητα στην κατανόηση ιστορικών εννοιών, ούτε στην μελέτη και αξιολόγηση των πηγών. Σε συνδυασμό με τα παραπάνω διαπιστώνει εύκολα κάποιος ότι μέσω της ιστορίας ως διδασκόμενου μαθήματος, δεν καλλιεργούνται δεξιότητες των μαθητών.

Αξίζει λοιπόν αγαπητοί σύνεδροι, να αναζητήσουμε τρόπους ώστε το μάθημα της ιστορίας να ανταποκρίνεται στους παιδαγωγικούς στόχους που το νέο λύκειο προτίθεται να θέσει.

β) Να προτείνετε τρόπους προσέγγισης της ιστορίας ως σχολικού μαθήματος, ώστε οι μαθητές παράλληλα με την γνώση να αναπτύξουν και δεξιότητες

- Κυρίως κρίνεται σκόπιμη η ανάπτυξη της κριτικής σκέψης και η μεταβίβαση της συλλογικής μνήμης στο μαθητή. Είναι αναγκαίο η διδασκαλία να στοχεύει στην ανάπτυξη της κριτικής στάσης των μαθητών απέναντι στο παρελθόν και όχι απλώς στην αφομοίωση μίας ένδοξης, ωραιοποιημένης αφήγησης. Είναι ωφέλιμο οι μαθητές να καθοδηγούνται μέσα από διερευνητικές διαδικασίες, να αντιλαμβάνονται και τις δύο πλευρές της ιστορίας, την ένδοξη και την σκοτεινή, όπως και την αλληλεπίδρασή τους. Η καλλιέργεια της κριτικής αυτής

στάσης απέναντι στο παρελθόν θα είναι κρίσιμη για την ανάπτυξη της κριτικής σκέψης σε όλα τα ζητήματα που απασχολούν τους μαθητές.

- Η ανάπτυξη γενικών δεξιοτήτων όπως: η ανάγνωση και η κατανόηση του κειμένου, η κριτική παρατήρηση και ο διαχωρισμός σημαντικών στοιχείων. Η ικανότητα του μαθητή να θέτει ουσιαστικά ερωτήματα και να διατυπώνει δικούς του προβληματισμούς. Να συγκρίνει καταστάσεις και να εξάγει συμπεράσματα, παρατηρώντας ομοιότητες και διαφορές. Να αξιολογεί τα στοιχεία, να τα αναλύει και να τα συνθέτει, με σκοπό να τα ανακαλεί στη μνήμη του όταν χρειάζεται. Να κάνει υποθέσεις και να χρησιμοποιεί την φαντασία του. Ο μαθητής είναι πολύτιμο να μπορεί να αξιολογεί τις πηγές και να επιλέγει ποιες από αυτές παρέχουν στοιχεία για την στήριξη ή όχι του ερωτήματος. Να διαχωρίζει τις αιτίες, τις αφορμές των γεγονότων και να αξιολογεί τις εξηγήσεις που δίνονται. Να μπορεί επίσης να κρίνει τις συμπεριφορές, τις αποφάσεις και τις ενέργειες ανθρώπων βάσει των συνθηκών που συνέβησαν.
- Όλα αυτά για να πραγματοποιηθούν προϋποθέτουν την συνεργασία της πολιτείας με τους φορείς παιδείας. Συγκεκριμένα είναι απαραίτητο να εκσυγχρονιστούν τα σχολικά εγχειρίδια και όσα διδάσκονται να εναρμονίζονται με τα τελευταία επιτεύγματα της αρχαιολογικής και γλωσσολογικής επιστήμης. Η πληθώρα λεπτομερειών, σχολαστικών πληροφοριών κουράζει τους μαθητές και ενισχύει την αποσπασματική γνώση.
- Να δίνεται προτεραιότητα στην ομαδοσυνεργατική εκπόνηση εργασιών, μέσω των οποίων ο κάθε μαθητής θα διερευνά πηγές, θα επισκέπτεται βιβλιοθήκες, θα αξιολογεί στοιχεία και θα μάθει να συνεργάζεται.
- Να αναθεωρηθεί το δασκαλοκεντρικό διδακτικό μοντέλο, ώστε να δίνεται η ευκαιρία στους μαθητές να αναπτύσσουν ερωτήματα στην τάξη και να διεξάγεται διάλογος. Επιπλέον κρίνεται σημαντικό να αναλαμβάνουν το μάθημα κατάλληλα καταρτισμένοι καθηγητές, ώστε να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του μαθήματος.
- Να τίθενται ερωτήματα στους μαθητές και να τους δίνεται η ευκαιρία να μελετήσουν το κείμενο, τις εικόνες και τις πηγές, να τις αναλύσουν και να απαντήσουν φτιάχνοντας μια ολοκληρωμένη ιστορική αφήγηση
- Καλό είναι επίσης να αναζητηθεί ο ρόλος των νέων τεχνολογιών ως υποβοηθητικών μέσων στη διδασκαλία της ιστορίας. Οι μαθητές γοητεύονται από τα σύγχρονα τεχνολογικά μέσα και διεγείρεται η προσοχή τους. Φυσικά η χρήση του διαδικτύου δίνει απεριόριστες δυνατότητες στην συγκέντρωση υλικού σχετικού με το μάθημα της ιστορίας και συγχρόνως ωθεί τους μαθητές να αντιμετωπίζουν κριτικά τις πληροφορίες που βρίσκουν.

- Όταν είναι εφικτό να συνδυάζεται η διδασκαλία του μαθήματος με επισκέψεις σε αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία, ή με εκδρομές σε περιοχές με ιστορικό ενδιαφέρον. Έτσι οι μαθητές θα έρθουν σε επαφή με τα επιτεύγματα του παρελθόντος και θα προσεγγίσουν βιωματικά την γνώση.

Επίλογος

Αγαπητοί σύνεδροι, αγαπητές συμμαθήτριες και συμμαθητές, όλοι αντιλαμβανόμαστε ότι η ιστορία ως διδασκόμενο μάθημα προσφέρει πολύτιμα εφόδια στους νέους καθώς συνδυάζει τη γνώση με την ανάπτυξη δεξιοτήτων χρήσιμων για τη ζωή του ανθρώπου. Διδασκόμαστε την ενότητα και την συνέχεια του πολιτισμού των ανθρώπων μέσα στο χώρο και στο χρόνο. Ο ρόλος των ιστορικών είναι πράγματι καθοριστικός και γεννάται πάντοτε το ερώτημα κατά πόσο είναι εφικτό να καταγραφούν τα γεγονότα του παρελθόντος αντικειμενικά. Ωστόσο οφείλουμε όλοι, οι μαθητές και οι φορείς παιδείας, να συνειδητοποιήσουμε την αξία της κριτικής αντιμετώπισης των γεγονότων και χωρίς ωραιοποιήσεις, ούτε υπεραπλουστεύσεις να εμπνευστούμε και να μάθουμε.

Σας ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας.

Κάλτσου Στέλλα.